

Posudek na bakalářskou práci Terezy Čížkové

Diplomacie Spojených států amerických a summit ve Vídni v kontextu studené války

Tereza Čížková si za téma své bakalářské práce zvolila jeden z významných momentů studené války, a sice velmi zjitřené až dramatické setkání Johna Fitzgeralda Kennedyho s Nikitou Sergejevičem Chruščovem ve Vídni v červnu 1961. Schůzka bývá v pracích o dějinách studené války zpravidla jen stručně označena za jeden velký neúspěch, při němž se zkušený sovětský vůdce snažil zastrašit mladého amerického prezidenta, který jako by již byl prokázal svou neschopnost zejména neúspěchem Američany podporovaného vylovení 1400 kubánských emigrantů v Zátocě svini šest týdnů před summitem. Autorka se rozhodla věnovat vídeňskému jednání detailně, a to samozřejmě nejen jeho průběhu, ale i přípravám na něj a následkům v širokém a zároveň dynamickém kontextu studené války. Vlastně lze říci, že setkání nejvyšších představitelů dvou supervelmocí učinila osou líčení bilaterálního vztahu jejich zemí v roce 1961, a to především z americké perspektivy. Přirozeně je tak nemalá část práce věnována rovněž příčinám, průběhu a postupnému „řešení“ 2. berlínské krize.

Je třeba vyzdvihnout velmi solidní heuristickou základnu této práce, když se autorka opírala zejména o relevantní díly edice *Foreign Relations of the United States*, přístupné na internetu, a dále o reprezentativní výběr odborných prací věnovaných především Kennedyho administrativě. Snad trochu pozadu zůstala svou četností ruská odborná literatura, ale to je vzhledem k americké perspektivě legitimní.

Je rovněž dobré, že se autorka nesnažila psát z metodologického hlediska už jednoznačně obsoletní diplomatické dějiny, ale v duchu modernější metody *international history* přihlížela rovněž k vnitropolitické dimenzi americké politiky vůči SSSR. T. Čížková přitom podrobila důkladné analýze jednotlivé peripetie americko-sovětských jednání a následně prezentovala dobře vyargumentované syntetické závěry. Rovněž po stylistické stránce je práce – až na pár vyšinutých vazeb (s. 7, 14, 16 aj.) – vydařená, ba dokonce opravdu svižně napsaná.

Z věcných chyb považuji za nejzávažnější autorčino tvrzení, že summit v Paříži v květnu 1960 se v důsledku „aféry U-2“ vůbec nekonal (s. 5). Opak byl pravdou, jakkoli schůzka nejvyšších představitelů čtyř vítězných mocností z 2. světové války skončila doslovným fiaskem. Dále není zcela přesné označení Castrovy Kuby už v roce 1960 za „komunistickou zemi“ a samotný rok Castrovy revoluce (1959) netřeba poněkud křečovitě dokládat bibliografickým odkazem (oboje s. 9). Upozorňuji autorku rovněž na chybný přepis jména Waltera Lippmanna (nikoli Lipman – s. 13), jakož i Michala Reimana (nikoli

„Reinman“ – s. 35, 39). Je také třeba rozlišovat mezi „zprávou“ a „správou“ (s. 28) a „okno zranitelnosti“ zní v originále *window of vulnerability*, nikoli „vulnerability“ (s. 30).

To vše jsou však spíše jen drobné „vady na kráse“ jinak zdařilé bakalářské práce, kterou rád doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou *výbornou*.

V Praze dne 8. 6. 2010

PhDr. Vít Smetana, Ph.D.

Oponent